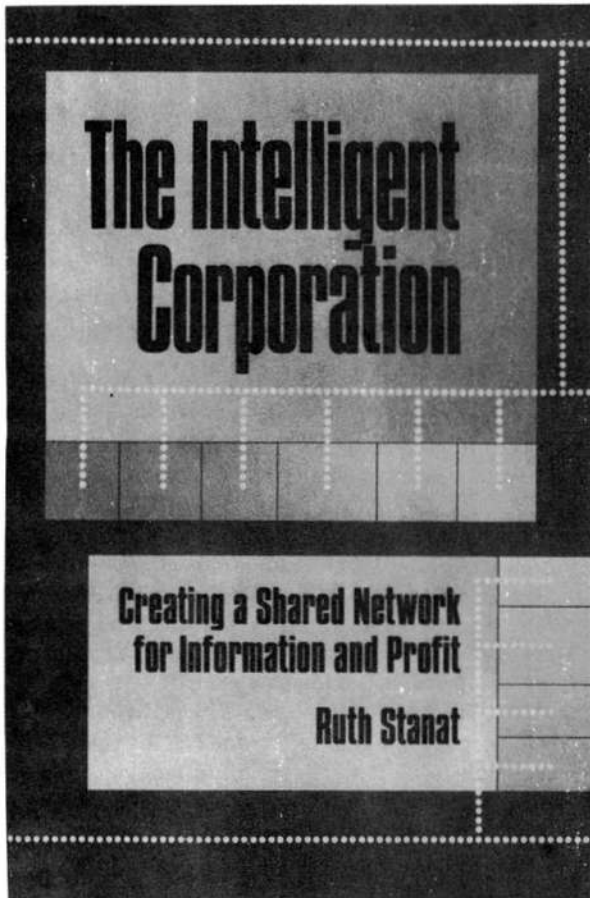

A jól informált vállalat

The intelligent corporation: creating a shared network for information and profit / by Ruth Stanat. New York: Amacom, 1990. - XII, 270 p. ISBN 0-8144-5957-9

Korunk gazdaságára leginkább jellemző kulcsszavak, fogalmak a következők: globális versengés a helyi piacokért, rugalmasság, minőség, törekvés a költségek csökkentésére, termékdifferenciálás, vevőszolgálat. E fogalmakat a 90-es években, a 20. század legdinamikusabb, legbonyolultabb és egyben legbizonytalanabb évtizedében minden gazdasági tervezőnek, vezetőnek, marketingmenedzsernek stb. ismernie kell, élni kell tudnia velük. S azzal is tisztában kell lennie, hogy mindennek az alapja a jól felhasználható információ.

Ezekkel a gondolatokkal indítja művét a szerző, aki az amerikai Strategic Intelligence Systems Inc. (SIS) cég alapítója és elnökhelyettese. A SIS elektronikus adatbázisokat állít elő és szolgáltat online módszerrel, tehát egyben online host is. Különösen nyilvános üzleti (marketing-, termék- és céginformációs stb.) adatbázisok készítésére és forgalmazására koncentrálnak, de megrendelésre bármilyen privát adatbázis létrehozására is vállalkozik. Mintegy 2000 terméke van. Ezek 18 gazdasági ágazatra, 50 piaci

szektorra, több ezer cégre és gyártmányra vonatkozó adatokat tartalmaznak. Ebből is érzékelhető, hogy a szerzőnek ugyancsak széles körű tapasztalata van a "business" információs rendszerek területén.

Mielőtt a könyvet ismertetnénk, kis kitérőt kell tennünk, hogy a benne használt fogalmakat, szakkifejezéseket illetően eloszlassuk az esetleges félreértést. A könyv címében szereplő *intelligent* szó nem azonos a magyar *intelligens* szó jelentésével. A szerző által használt értelemben ugyanis az *intelligent* helyes fordítása jól informált, jól tájékozott, az *intelligence* fordítása egyszerűen információ, tájékozottság. A gyakran használt *corporate intelligence* kifejezés magyarul céginformációt jelent, az *intelligence service* jelentése pedig információs szolgálat, röviden hírszerzés. (Ezért viseli ismertetésünk a jól informált vállalat címet.)

A könyv azt az utat szándékozik megmutatni, amelyet egy cégnek követnie kell, ha csak nem akar elveszni az adatok tömkelegében. Azaz azt mondja el, hogy miképpen kell kezelni és felhasználni a rendelkezésre álló információkat. Ismeretes ugyanis az "adatdilemmának" nevezett paradoxon: miközben sokszor fuldoklunk az adatok tengerében, az életbevágó tények és ismeretek éppen úgy hiányzanak, mint az ivóvíz a tenger közepén hányódó hajótörteknek. Az is előfordul, hogy egy másik vállalati részlegnél megvan a nálunk áhított információ, mégsem tudunk hozzájutni. Az információkkal, ismeretekkel jól gazdálkodó, azokat helyesen kezelő vállalatnak azt kell megtanulnia, hogyan oldja fel az adatdilemmát. (Ez a probléma nálunk az információgazdálkodás fogalomkörébe esik, de a szerző nem használja ezt a kifejezést.)

Ez a könyv forradalmi módszereket ajánl a külső forrásokból vagy a saját vállalati részlegekből származó információk megszerzésére és kezelésére. A módszer lényege egy osztott információs hálózat (shared intelligence network) létesítés és fenntartása.

A szerző a *Fortune* magazin "első ezer vállalatával" (Fortune 1000) szerzett tapasztalatain alapuló vezérleveket kínál az információvagyonnal való gazdálkodásra, amelynek fő elemei a következők:

- ▶ a részlegek közötti információs források integrálása,
- ▶ értékesítési információs rendszer kialakítása,
- ▶ a külföldi business ismeretek integrálása,
- ▶ stratégiai marketingrendszerek kifejlesztése,
- ▶ a belső információs munka megszervezése,
- ▶ a stratégiai információk ellenőrzése,
- ▶ a rendszert támogató szervezet létesítése.

Ilyen információs rendszer birtokában a kis vállalatok megtanulják a versenytársak, saját üzleti környezetük, marketing- és értékesítési tevékenységük és az új műszaki fejlesztési eredmények megismerésének és használatának a módját. A több lábon

álló nagy vállalatok pedig felismerik, hogyan alakíthatnak ki hatékonyabb információs infrastruktúrát, hogyan erősíthetik meglévő információs rendszereiket. A könyv által egy lépésről lépésre kidolgozott útmutatót kapunk az információ magas szintű, mesterséges kezelésére és hasznosítására, amelyet tanulságos esettanulmányok, kérdőívminták, információszerzésre alkalmas adatlapjavaslatok illusztrálnak.

A fő szempont: ne fulladjunk bele az adatokba, használjuk tájékozottságunkat, ismereteinket arra, hogy az "információs túlterhelést" a vállalat nyereségessége és bővülése fő forrásaivá változtassuk át.

Ruth Stanat művének fejezetei egyébként a következők:

- ▶ Bevezetés a "stratégiai információszerzés" fogalmkörébe
- ▶ Az osztott információs hálózat
- ▶ Hogyan kezdjük hozzá?
- ▶ A stratégiai információk hatékonyságának értékelése
- ▶ Belső és külső információs források
- ▶ A rendszer felépítése
- ▶ Különböző forrásokból származó információk

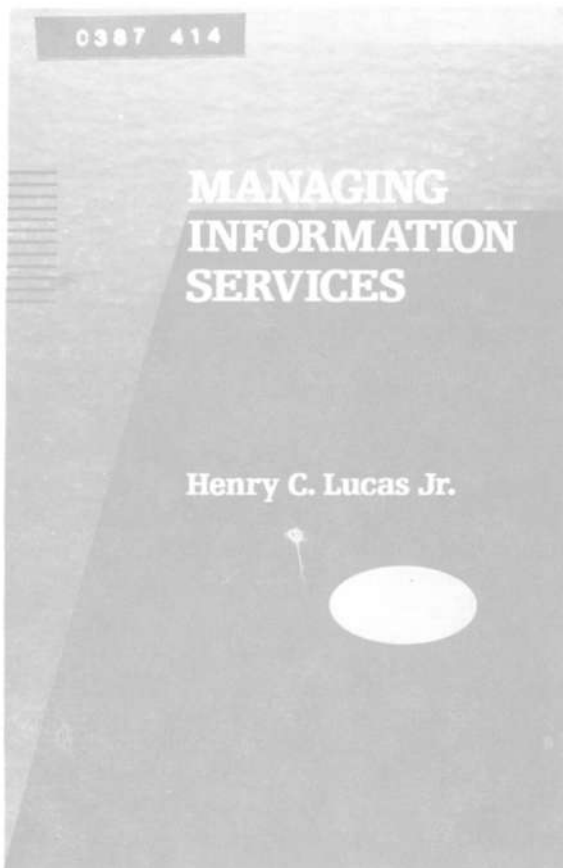
- ▶ Nemzetközi információk nyomon követése
- ▶ Vállalati programok és hálózatok megválasztása
- ▶ Stratégiai információs rendszerek a marketing-tevékenységhez
- ▶ A rendszer hatása a vállalat nyereségességére
- ▶ A nyertesek és a vesztesek.

Az anyagot kiegészítő függelékek rövid mintajelentéseket mutatnak be az egyes gazdasági ágazatok trendjeiről, a környezetvédelmi trendekről (pl. az élelmiszeriparban), a versenytársak tevékenységéről, a vállalatok összevonásáról, illetve bekebelezéséről, az egyes iparágak nemzetközi gazdasági mozgásairól stb.

E könyv tanulmányozását azoknak a vállalati szakembereknek ajánljuk, akik meg vannak győződve az információ erőforrás jellegéről, az információval való hatékony gazdálkodás fontosságáról, s tudják azt, hogy a korszerű információs rendszerek és módszerek a vállalat piaci helyzetét javítják, eredményességét fokozzák.

Roboz Péter
(Országos Műszaki Könyvtár)

Tankönyv a CIO szerepkörére való felkészüléshez

Managing information services / Henry C. Lucas, Jr. – New York; London: Macmillan, 1989. – XX, 423 p. – (Macmillan series in information systems) – ISBN 0-02-372231-2

Minden szervezet – és főleg: minden vállalat, cég – eredményes működésének nélkülözhetetlen előfeltétele az *informáltság*.

Ennek megfelelően, bármely cég belső struktúrájának szerves része az információfeldolgozó és -szolgáltató egység, amelynek vezetője egyszersmind a cég felső vezetői gárdájának tagja. Az információs rendszerek és szolgáltatások, illetve az információs szervezeti egységek és működésük menedzselését tárgyaló tankönyvnek a fenti megállapítás nem része, hanem természetes, magától értetődő közege. Ha nem így lenne, talán szükség sem lenne arra, hogy több mint négyszáz oldalas tankönyv foglalkozék az információellátó szervezeti egységek vezetésének kérdéseivel. Bevezetője szerint a könyv célja az, hogy magyarázza az ezzel kapcsolatos kérdéseket, és ajánlásokat adjon a vezetői működéshez.

Némi számítástechnikai előismeretet feltételezve olvasójáról, a bevezető fejezet csak mint az információs rendszerrel – és annak vezető munkatársaival – szembeni egyik kihívásként tekinti át a *technológiai fejlődés irányait*, a mind olcsóbb programoktól a mesterséges intelligencián át az irodai automatizálásig. Ugyancsak bevezetőként vázolja fel az *információellátás* változó szerepét, amely ma már nem egy-